

Samferdselsdepartementet
v/Arnfinn Øen
Pb 8010 Dep,
0030 Oslo

REG. NR.	VSS	MEK
REG. DATO	03.07.2008	
S. NR.	08333-38	
REG. KODE	602.0	AVSKRIVET

Innspill til høring om forskrift om universell utforming av transportmidler på veg

Vi viser til brev av 02.07. d.å. vedr. ovennevnte forskrift, og vil med dette gi våre kommentarer til forordningen. NBF jobber for full likestilling for blinde- og svaksynte på alle samfunnsområder, og vi ser på transportområdet som særdeles viktig for å nå målene. Synshemmede møter barrierer i transportsystemet som gjør at de isoleres fra resten av omverden og hindres i å delta i samfunnet på lik linje med andre. Mange steder er buss eneste alternativ for synshemmede, foruten drosjer. Vi ønsker derfor den nye forskriften velkommen.

Forslaget omfatter transportmidler på veg, avgrenset til å gjelde for busser klasse II og III (forstads- og ekspressbusser samt "løyvepliktig transport for personer med nedsatt funksjonsevne" dvs drosjer som har løyver først og fremst for personer i rullestol, jfr "Bakgrunn" pkt.1. Norges Blindforbund har ingen kommentarer til den delen av forskriften som omhandler drosjer.

§ 4 i forskriften regulerer kravene til buss klasse II og III. Her står følgende; "I tillegg skal bussen ha automatisk holdeplassannonsering inne på bussen, plassert slik at den kan ses tydelig fra reservert plass". Det må gå klart fram av teksten at annonseringen også skal være auditiv.

§ 8 i forskriften regulerer unntakene. Her må det komme klart fram at holdeplassannonsering ikke kommer inn under unntakene.

Ot.prp. 44 (2007/2008) forutsetter at det utarbeides egne forskrifter om universell utforming av transportmidler, pkt. 10.4.4 i proposisjonen. Denne høringen omfatter den nærmere fastsettelsen av de tekniske kravene for universell utforming av transportmidler på veg, jfr. "Utgangspunktet for fastsettelse av de tekniske kravene" pkt. 2.

I diskriminerings- og tilgjengelighetslovens § 9, som er sentral i forslaget til forskrift, står følgende; "Med universell utforming menes utforming eller tilrettelegging av hovedløsningen i de fysiske forholdene slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig".

Interessepolitisk avdeling

Sporveisgata 10, 0354 OSLO
Postboks 5900 Majorstuen
0308 OSLO

Telefon : 23 21 50 00
Telefax : 23 21 50 72
Org. nr. : 971 038 179

Bankgiro : 1644.01.69868
E-post : interpol@blindforbundet.no
Internett : www.blindforbundet.no

Norges Blindeforbund finner departementets beskrivelse av hvilke grupper som omfattes av denne forskriften, uklar. Man bruker samlebetegnelsen "personer med nedsatt funksjonsevne". Videre står det at man skal ta hensyn til ulike brukerforutsetninger, så langt det er mulig.

Slik vi forstår betegnelsen funksjonshemmede, omfatter dette **orienteringshemmede** (blinde- og svaksynte, døve og hørselshemmede samt mennesker med forståelses - handikap), **bevegelseshemmede** (rullestol- og krykkebrukere, revmatikere og hjertesyke og mennesker med nedsatt kraft i armer og bein) og **miljøhemmede** (mennesker med lungesykdommer, astmatikere, allergikere og mennesker med intoleranser.) "Flest mulig" vil si alle grupper, med unntak av de som vil ha behov for tiltak utover universell utforming (assistanse etc).

I **vedlegg VII** som beskriver de tekniske kravene, finner vi en detaljert beskrivelse av krav til tekniske innretninger som gir bevegelseshemmede passasjerer en bedre adkomst. Dette synes vi er helt på sin plass, men vi stiller oss samtidig uforstående til at man har utelatt andre grupper av funksjonshemmede. Det er like viktig at deres behov blir ivaretatt på liknende måte gjennom tekniske krav i forskrift. Det står riktig nok i forskriften at det skal være automatisk holdeplassannonsering med tale og elektronisk tavle inne i bussen, noe som er helt avgjørende for at orienteringshemmede skal kunne reise med buss. Det mangler imidlertid en detaljert beskrivelse av hvordan informasjonssystemer skal være utformet. Skriftstørrelser, skrifttyper, kontraster mellom skrift og bakgrunn på skjermen, valg av skjerm, bruk av kontraster om bord i bussen, riktig skilting og visuell/taktil merking.

Annonsering av buss ved ankomst på holdeplass er helt avgjørende for at synshemmede skal kunne finne riktig buss. Dette løses ved å ha utvendig høyttaler på bussen. Det stilles ikke krav til slike løsninger i forskriften.

Norges Blindeforbund har gjentatte ganger kommet med innspill overfor samferdselsmyndighetene om hva som må til for at synshemmede skal kunne reise alene. Vi har også etterlyst standarder for universell utforming innen transportsektoren. Departementet ivaretar ikke universell utforming gjennom vedlagte forskrift, i og med at forskriften, i vesentlig grad, er en forskrift for tilgjengelighet til busser for bevegelseshemmede. Vi ville sett det som en stor fordel at brukerorganisasjonene hadde vært involvert i utarbeidelsen av forslaget, da ville man ha fanget opp de manglene vi nå påpeker.

Det går fram av pkt. 4 i høringsnotatet at buss som går i trafikk utenfor rute (turvogn), ikke skal omfattes av forskriftenes krav om universell utforming. Departementet lar det være opp til markedet å sørge for at det eksisterer et visst materiell som er tilpasset personer med nedsatt funksjonsevne. Vi mener det er uheldig å overlate dette til markedet, da det vil kunne bidra til store forskjeller og manglende forutsigbarhet. Dette er ikke i tråd med intensjonen om universell utforming, som er å skape like muligheter, og legge til rette for aktiv deltakelse i samfunnet for alle. Norges Blindeforbund mener at turbusser også må omfattes av forskriftens krav om universell utforming.

Interessepolitisk avdeling

Spurveisgata 10, 0354 OSLO
Postboks 5900 Majorstuen
0308 OSLO

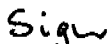
Telefon : 23 21 50 00
Telefax : 23 21 50 72
Org. nr. : 971 038 179

Bankgiro : 1644.01.69868
E-post : interpol@blindeforbundet.no
Internett : www.blindeforbundet.no

Til slutt vil vi påpeke at mange transportmidler har lang brukstid, det vil derfor ta lang tid før man er der, at de fleste kommer inn under bestemmelsen om universell utforming. Vi mener at det må vedtas tidsfrister også for eksisterende materiell. Jfr. Syseutvalgets innstilling i NOU 2005:8 Likeverd og tilgjengelighet. Dette lar seg gjøre dersom man tar i bruk differensierte tidsfrister for ulike typer materiell.

Norges Blindforbund ber ut ifra ovennevnte om at forslag til forskrift trekkes tilbake, og at departementet raskt kommer med et nytt forslag der universell utforming for alle grupper reisende ivaretas. Vi bidrar gjerne til at så skjer.

Oslo den 01.10.08

Sverre Fuglerud
Leder, seksjon
informasjon og samfunnskontakt

Beate Alsos
konsulent
interessepolitisk avdeling

Interessepolitisk avdeling

Sporveisgata 10, 0354 OSLO
Postboks 5900 Majorstuen
0308 OSLO

Telefon : 23 21 50 00
Telefax : 23 21 50 72
Org. nr. : 971 038 179

Bankgiro : 1644.01.69868
E-post : interpol@blindeforbundet.no
Internett : www.blindeforbundet.no